

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 254. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700591474592/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

- slavien under navnet Maribor. – *Marcuspladsen*: den centrale plads i Venezia, rummer bl.a. Marcuskirken. – *bringe Gødeme Takoffer*: En tilsvarende ytring i *Hjembes* (2. del, s. 522) godtgør, at der siges til Platons beskrivelse af Sokrates' død i *Apologien* (ca. 397 f.Kr.) Sokrates siger, at man skal huske at ofre en hare til legeguden Asklepios. I *Hjembes* omtolker Schiøtt dette til et takoffer for, at sjelen har levet i skønhed.
- 122 *Physognomi*: ansigtsstræk, her udtryk. – *tre Rationer* (militært): de føde og bestemt udrum reglementerede portioner, specielt af mad og drikke. – *Castellanen*: borgfogeden. – *Emolumenter*: særlige fordele, specielt for embedsmænd, fx fri bolig og kost.
- 123 *Talisman*: genstand med magisk indskrift, der tillægges lykkebringende kraft. – *Lord Byron*: George Gordon, Lord B. (1788-1824), engelsk adelsmand og romantisk digter med europæisk berømmelse. Levede fra 1816 som landflygtig, især i Italien. Deltog som frivillig i grækernes frihedskrig mod tyrkerne (1821-32) og døde ved Missolonghi. – *firepødsige* (Kanoner): som kan afskyde en jernkugle af fire pund vægt, dvs. meget let artilleri. – *Lovetter*: underlag på hjul til fremføring af skyts. – *Støddarter*: rytterfaner (tryk på anden stavelse). – *Monitøren*: *Le M. universel*, tidsskrift grundlagt 1789 til udgivelse af den franske nationalforsamlings forhandlinger, fra 1799-1868 officielt regeringsorgan. – *første franske Revolution*: 1789-99, se n.t. s. 63. Den anden var jarevolutionen 1830, som bragte borgerkongen Louis-Philippe til magten; den tredje var februarrevolutionen 1848, som fældede ham.
- 124 *Intendant*: forvalter, her museumsleder. – *jordet*: begravet. – *stejerske Soldater*: soldater fra Steiermark, et østrigsk landområde ved Alpernes østlige ende; hovedbyen er Graz. – *blodige* (Ørne): her i betydningen blodskudte. – *fem, sex Alen*: ca. 3 1/2 meter. – *Hirschfangeren*: den lange jægterkniv, hvormed man giver fangst, dvs. afliver bytter. – *Rygter om Krig*: Den italienske frihedskrig (1859-61), med forspil i en række opstande i de enkelte stater) førtes under ledelse af den liberale greve Camillo de Cavour (1810-61), der var ministerpræsident i kongeriget Sardinien-Piemont. Krigens formål var et selvstændigt og samlet Italien. De nationalistiske tropper støttedes militært af Frankrig (Napoleon III), og i marts 1861 udråbtes piemonteskongen Vittorio Emanuele II til konge af stort set hele Italien. Lombardiet blev erobret af franskmænd og nationalister i slagene ved Magenta og Solferino i juni 1859. Det må altså være i de første måneder af 1859, Axel hører krigsrygter.
- 125 *Garrison*: militær styrke med fast opholdssted, her også beskyttelse.
- 126 *exequet*: fældbyrde; især om militær straf.
- 127 *Neapel*: Napoli. – *Friskær*: soldater i et mindre, løst organiseret frikorps. Her italienske nationalister. – *hods* (den bedste Adelsmands): fuldt så god som eller bedre end. – *Hoch*, tysk: leve!
- 128 *200 Alen(s)*: ca. 125 meter. – *Kartasker*: kartasker, projektiler, hvert bestående af et tyndt metallhylster indeholdende bly- eller stålklugler, der ved detonationen slynges til alle sider. – *Marnais*: krigeriske; efter den romerske krigsgud Mars.